

rap

A **rap** évekig a modern zene egyik legvitatottabb stílusa volt, majd a **hip-hop**-al az egyik meghatározó, dinamikusan változó nemzetközi műfaj lett

Eredetileg **afroamerikai** zenei stílus, a négerek lakta Harlem és Bronx „**népzeneje**”. Fejlődése során elválaszthatatlan része lett a **DJ**-ing és a **scratching**, az **MC**-ing (**rapping**), ami kiegészülve a **graffitikkal** és a táncokkal (**breaking**, **B-Boying**) alkot egységes életérzést, kultúrát. Több, mint harminc ága különböztethető meg, melyek nagy része szakadatlanul változik és további alfajokra bomlik. Természetesen van biztonságos, **kommersz**, **rádió-barát** stílusa és **underground** kemény válfaja is.

A rapegyszerű (hip-hop) dallamokkal kísért, utcai **szleng**ben előadott **dal**. A **kísérőzene** melletti **ritmikus beszéd** nem volt újdonság: a **reggae**-ben már hagyomány volt a **toasting**: az **A oldalon** levő szám **instrumentális** változata beszéddel kiegészítve. A fiatal feketék létrehozták saját alternatívájukat a rádió- és **diszkózenével** szemben, mely gyorsan elüzletiesedett, soknemzetiségű lett és eltávolodott az utca életétől. A rap sok szempontból az utcasarki csoportosulások felelevenítése volt, melyből az '50-es évek **doo-wop** népszerűsége is született. A rap – minden válfajával együtt – az amerikai fekete utcai együttesek önkifejezésének eszközévé vált, amelyek nagy elhivatottsággal pellengéreztek ki a szegény színes bőrű népesség nyomorát. De a rapnek szüksége volt zenei háttérre, amit létező lemezekről vett kölcsön: az innovatív New York-i dj, Grandmaster Flash egy dobgéppel (beat box) rakta össze a részeket (emiatt becézik a rap rajongóit **beat boy**oknak).

Az első nemzetközi sikerű rap a Sugarhill Gang 1980-as „Rappers Delight”-ja volt. Grand Wizard Theodor bevezette a **scratch**technikát (kézzel mozgatta a lemezt a tű alatt, ütőhangszerszerű hatásokat keltve), ezzel is színesítve a zenét. A korai klasszikusok Grandmaster Flashtól származtak, aki morális üzenetet közvetítő tánczenét csinált a „The Message”-ben és a kábítószer-ellenes „White Lines”-ban. De ahelyett, hogy – mint James Brown a '60-as években – a feketék büszkeségét fejezte volna ki, úgy tűnt, hogy a későbbi rap nagy része az azóta tartó beolvasztó politika miatt panaszkodik. Az NWA, teljes nevükön a Niggaz With Attitude (öntudatos niggerek) tipikusan konfrontálódó volt: „Efil4zaggin” c. albumukat rövid idő alatt betiltották Nagy-Britanniában 1992-ben, obszcenitás vádjával. A Public Enemy témái hasonlóan vitatottak voltak.

Ahogy a **rock** korai napjaiban a merész fekete **R&B**-t megfosztották harciasságától a Pat Boone-hoz hasonló fehér előadók, a rapet is bekebelezték a „biztonságos” fehér művészek; Vanilla Ice csak az egyikük volt, aki csupán a zenére és egy ügyesen **koreografált** videóra alapozta népszerűségét: az „Ice Ice Baby” volt az egyetlen listásikere. A milliós forgalmú MC Hammer közelebb állt Michael Jacksonhoz, mint Ice-T-hez, míg a Public Enemy (az Anthrax-szel) és a Run DMC (az Aerosmithszel) a **heavy metallal** kereste a kapcsolatot, egy rock-rap **fúziót** akarván létrehozni.

A rap a városi feketék **népzenejé**ként kezdte pályafutását éles szociális kommentárokkal, mely zenére táncolni is lehetett. Ez azt vetítette előre, hogy a rap két táborra fog szétesni: a biztonságos, kommersz, szinte **rádióbarát** stílusra és egy **underground** kemény magra. Azt azonban senki nem gondolta volna, hogy 2003-ban egy fehér rapper filmszlágerért kap **Oscar-díjat**, hát még, hogy Rátót lesz a magyar (country) rap fellegvára. Mindkettő megdöbbenően érdekes és kiérdemelt.

(hip-hop, old school, new school, pop rap, recitativ)

Tamás megjegyzései: [[Most Successful Rap Producer]] Sean "Puffy" Combs, a.k.a. Puff Daddy, is the most successful rap producer, having been responsible in 1997 for four singles that consecutively headed the US rap chart for a record 36 weeks. Despite his record, Puff Daddy is now better known as P. Diddy and would never call himself a rapper or an MC. "I would never disrespect the art of rapping and MCing," he says. "I'm an entertainer and I'm a vibe-giver."

Forrás webcím: <https://www.zenci.hu/szocikk/rap>